

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-1806/18-B

Název	Mateřská škola, Šafov, okres Znojmo, příspěvková organizace
Sídlo	č. p. 11, 671 06 Šafov
E-mail	ms.safov@seznam.cz
IČ	70997039
Identifikátor	600126447
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Petra Pokorná
Zřizovatel	Obec Šafov, okres Znojmo
Místo inspekční činnosti	č. p. 11, Šafov
Termín inspekční činnosti	7. 11. 2018 – 8. 11. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Mateřská škola, Šafov, okres Znojmo, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy (dále „MŠ“) s nejvyšším povoleným počtem 15 dětí a školní jídelny – výdejny (dále „ŠJV“) s nejvyšším povoleným počtem 15 stravovaných. Nachází se v malé obci v těsném sousedství se státní hranicí s Rakouskem a je její jedinou vzdělávací institucí. MŠ má školní zahradu se vzrostlými ovocnými stromy, která je vybavena herními prvky a pískovištěm, umožňující rozvoj různorodých aktivit. Také umístění školy v Národním parku Podyjí nabízí dětem dostatek příležitostí k obohacování vzdělávání o přírodovědné a zdravě prospěšné činnosti.

Škola v době inspekční činnosti měla jednu třídu s celodenním provozem od 7:30h do 14:30h, ve které poskytovala vzdělávání 12 dětem. Z jejich počtu tři plnily povinné předškolní vzdělávání a jedno bylo mladší tří let. MŠ navštěvovaly i děti z blízkého okolí (Lančov, Podhradí nad Dyjí).

Od předchozí inspekční činnosti v roce 2009 došlo ke změně ředitelky školy, kterou zřizovatel na základě konkurzního řízení jmenoval do funkce s účinností od 1. srpna 2017. Ředitelka školy má vysokoškolské vzdělání v oboru speciální pedagogiky.

Vzdělávání se uskutečňuje podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Chceme žít v souladu“ (dále „ŠVP PV“). Ředitelka školy ho vydala k 1. září 2017 na období tří let a pro jeho tvorbu využila modelový program Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole.

ŠJV zajišťuje pro děti stravu (dopolední svačinu a oběd) ze školní jídelny Mateřské školy, Starý Petřín, okres Znojmo, příspěvkové organizace (dále „MŠ Starý Petřín“). Dětem nezajišťuje odpolední svačinu a s rodiči nemá uzavřenou dohodu o stravování. Pitný režim je po celou dobu zajištěn. Ve školním roce 2018/2019 zákonní zástupci dětí neplatí úplatu za předškolní vzdělávání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Základním dokumentem pro plánování vzdělávací činnosti je ŠVP PV, který však neposkytuje všechny potřebné informace podle nové úpravy Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále „RVP PV“). Tento nejdůležitější dokument školy nepodává jasný a konkrétní obraz o MŠ, ani neodpovídá jejím reálným místním podmínkám. Z jeho zpracování je zcela evidentní, že nebyl vytvořen na základě podrobné analýzy školy. Ředitelka uvedla, že po svém nástupu do školy musela ihned vydat nový ŠVP PV, neboť v MŠ nebyl k dispozici žádný jiný dokument podporující vzdělávání dětí. K tomu dobře nastavila integrované bloky, které umožňují tvořivě reagovat na potřeby dětí. Přestože v tomto stěžejním dokumentu chybí jasně formulovaná vize školy, ředitelka ji při vzájemných rozhovorech dokázala přesně vyjádřit. Jejím hlavním záměrem je odstranit, překonat nebo alespoň v maximální možné míře zredukovat narušenou komunikační schopnost dětí. Tento vzdělávací záměr vychází jednoznačně nejen z její odbornosti, ale je v souladu s celospolečenským požadavkem v oblasti zajišťování logopedické péče.

Spolu s ředitelkou školy v době inspekce vzdělávala dlouhodobě děti nekvalifikovaná učitelka (zkrácený úvazek), která má ve škole ještě další pracovní zařazení uklízečky a pomocné kuchařky. Z inspekčních hospitací bylo zřejmé, že svoji chybějící odbornou

kvalifikaci vyrovnávala svým empatickým přístupem k dětem. Ředitelka k jejímu odbornému vedení zatím nenastavila účinný systém profesního rozvoje. Také pedagogická rada včetně hospitační činnosti jí neposkytuje potřebnou kvalitní zpětnou vazbu o její práci, především v uplatňování moderních pedagogických přístupů a metod práce. Rovněž ředitelka této oblasti věnuje v rámci sebevzdělávání minimální péči, což bylo zjevné z inspekčních hospitací.

Vzhledem k malému počtu pracovnic školy využívá ředitelka k předávání informací a okamžitému řešení organizačních záležitostí každodenní osobní kontakt. K systematickému a cílenému vzdělávání dětí však není efektivně rozložen pracovní úvazek učitelky. V průběhu vzdělávání dětí (cca po 1h dopoledne, 2h odpoledne) v něm dochází k nelogickému střídání učitelky a ředitelky. Rovněž byly zjištěny nedostatky ve vedení dokumentace (např. ve školní matrice, přijímacím řízení, písemných dohodách o docházce dětí do MŠ a školním stravování). Zásadní nedostatek byl zjištěn kontrolou třídních knih za školní rok 2017/2018 a 2018/2019 do data inspekční činnosti. MŠ v nich nezaznamenávala průkazné údaje o odpoledním vzdělávání dětí včetně jejich počtů. Taktéž ve stěžejních dokumentech školy byly zjištěny rozdílné informace, které nepodporují funkční informační systém (např. informace o délce provozu, režimu dne, pobytu dětí venku, časy oběda).

Vzdělávací nabídku ŠVP PV obohacuje součinnost MŠ s nejrůznějšími partnery. Za nejdůležitějšího považuje škola zřizovatele, který z důvodu povolené výjimky z nejnižšího počtu dětí přispívá na její provoz a napomáhá k vytváření bezpečného prostředí pro vzdělávání dětí. Na mzdové náklady zaměstnanců však nepřispívá, ty získává pouze ze státního rozpočtu. Další finanční zdroje škola nečerpá a k realizaci ŠVP PV ji napomáhají pouze základní finanční prostředky. Od minulé inspekční činnosti došlo k mírnému zlepšení materiálních podmínek především na školní zahradě a v modernizaci učebních pomůcek. Interiér MŠ včetně vybavení dětským nábytkem se výrazně nezměnil. Jedním z důvodů je nejasná perspektiva školy vzhledem ke každoročnímu snižujícímu se počtu zapsaných dětí do MŠ.

Pravidelná setkávání MŠ s rodiči napomáhají k postupnému navazování vzájemné otevřenosti. K upevňování vstřícných vztahů přispívají např. podzimní táborák, pouštění draků, karneval, velikonoční dílna, pálení čarodějnic. MŠ se také pravidelně zapojuje do dění v obci vystupováním dětí na akcích pořádaných pro veřejnost, což podporuje jejich vztah k místu bydliště. Společně s MŠ Starý Petřín organizuje pro děti vzájemné výměnné návštěvy, kulturní akce a pro rozvoj jejich praktických dovedností je přínosné seznamování se se zemědělskou technikou přímo v místním družstvu. Další významnou formou vnějšího informačního systému jsou konzultace ředitelky s logopedkou, které se týkají depistáže a logopedické prevence. Při řešení vzdělávacích obtíží je účinná i spolupráce s odborníky školského poradenského zařízení.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání probíhalo v prostředí podporující uspokojování všestranných zájmů dětí. K rozvoji jejich samostatnosti přispíval dostatečný počet didaktických pomůcek, hraček a různorodých stavebnic, které byly dětem volně k dispozici v otevřených skříních.

Efektivitu vzdělávání snižoval uplatňovaný styl pedagogického vedení, který nesměřoval k naplňování klíčových kompetencí. Zvolené pedagogické přístupy nepodporovaly individualizované vzdělávání. Důvodem byla skutečnost, že učitelky neuměly vhodně využívat kvalitně nastavené nástroje pro poznávání dětí. Pro jejich vzdělávací rozvoj v nich chyběly stanovené jasné závěry.

Vzdělávání nebylo dobře organizačně zvládnuté. Spontánní a řízené aktivity nebyly vzájemně provázané. Hra byla nevhodně ukončována ve prospěch frontální řízené činnosti, ke které nebyly děti vhodně vnitřně motivovány. Přestože je ve ŠVP PV uvedeno, že *...děti mají dostatek času a příležitostí ke spontánní hře ve třídě..., hru násilně neukončujeme, děti mají dostatek času na její ukončení...*, musely se všechny řízené činnosti účastnit. Některé z nich nedostaly vůbec příležitost si hrát, neboť do MŠ přišly v pozdější době a ihned se musely zapojit do společné činnosti.

S ohledem na nízký počet přítomných dětí ve třídě (8) nebylo vzdělávání dostatečně promyšlené. Byly uplatňovány ponejvíce neúčinné pedagogické přístupy a metody. Pedagogický styl vedení nepodporoval dětskou zvědavost a smysluplné rozvíjení herních činností. Nestavěl na prožitkovém a kooperativním učení. Jeho obsah nebyl dětem předkládán jako problém k řešení, ale formou hotových poznatků a informací. Nároky, které byly na děti kladeny, nebyly věkově ani vývojově přiměřené (např. cvičení jógy s nejmladšími dětmi, jejich vlastní slovní hodnocení hry bez rozvinutých řečových schopností a u některých bez možnosti si hrát). Hodnocení jim neposkytovalo účinnou zpětnou vazbu o jejich úspěšnosti.

Kvalitu vzdělávání pozitivně ovlivňovala komunikace učitelek, která byla prevencí konfliktů a sociálně-patologických jevů. Přispívala k vytváření pocitu sounáležitosti (odloučení dětí od rodičů a empatické přijetí učitelkami). Učitelky dětem projevovaly uznání, chovaly se k nim slušně a zdvořile, což vytvářelo bezpečné sociální klima ve třídě na základě vzájemné důvěry a úcty.

MŠ respektovala individuální potřebu spánku a odpočinku dětí, naopak režim dne nebyl nastaven na jejich biorytmus a délku provozu MŠ. V době inspekční činnosti děti obědvaly již v 11:00h.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Dosažené výsledky vzdělávání dětí, i přes zjištěné nedostatky v procesní oblasti, odpovídaly požadovaným výstupům podle ŠVP PV a věkovému složení třídy. Příznivý dopad na výsledky vzdělávání měl nízký počet dětí ve třídě, jejich vzájemná ohleduplnost, zdvořilost a porozumění. Bezprostředně se mezi sebou uměly domluvit slovy i gesty, většina z nich dokázala pojmenovat věci kolem sebe a zpívat písničky. Děti si dokázaly zorganizovat hru, promítat do ní své zkušenosti. Ne vždy pro ni měly dostatek času, aby ji mohly dokončit nebo později v ní pokračovat podle vlastního zájmu. Projevovaly se přirozeným dětským způsobem, samozřejmě dodržovaly pravidla bezpečnosti při odcházení ze třídy na sociální zařízení, které na ni bezprostředně nenavazovalo. Děti vzhledem ke svému věku zvládaly jednoduchou obsluhu a pracovní úkony jak při oblékání, tak při stolování. Některé z nich si dokonce samostatně nalévaly polévku. Vzhledem k nevhodnému tvaru lžice se ji dětem nedařilo správně držet. Děti zvládaly jednoduché úklidové práce, uměly se postarat o hračky,

pomůcky. Úměrně ke svému věku byly přiměřeně pohybově zdatné a obratné. Většina z nich uměla zacházet s předměty denní potřeby, s různými materiály, drobnými nástroji a výtvarnými pomůckami. Ve výtvarných činnostech vyjadřovala svoji fantazii. Uplatňování hygienických a společenských návyků bylo na odpovídající úrovni.

Výsledky dětí plnící povinné předškolní vzdělávání byly na úrovni potřebné k úspěšnému přechodu do základní školy. Zvládaly přiměřené jazykové, řečové a komunikativní dovednosti. Měly dostatečnou slovní zásobu, kterou aktivně uplatňovaly mezi sebou i s dospělými. Při jednání byly otevřené a sdílné. Dokázaly popsat i reálnou situaci. Sluchově rozlišovaly hlásku na počátku slova a uměly ho rozdělit na jednotlivé slabiky. Děti poznávaly písmena a některé z nich se uměly i podepsat. Měly představu o číslech, vyjmenovaly číselnou řadu, rozpoznávaly základní geometrické tvary, rozuměly časoprostorovým pojmům, uměly porovnat počet prvků. Ovládaly jednoduché logické a myšlenkové operace. Měly dostatečně rozvinutou záměrnou pozornost, uměly se soustředit na určitou dobu, postupovat podle pokynů a pracovat bez pomoci dospělých. Dobrých výsledků dosahovaly v přírodovědné gramotnosti. Měly povědomí o významu životního prostředí pro člověka a osvojené praktické dovednosti pro chování a pobyt v přírodě.

Další zjištění

Dopolední svačiny dováží do MŠ na své vlastní náklady z MŠ Starý Petřín soukromá osoba. Zřizovatel o tomto stavu byl informován.

Do data inspekční činnosti ředitelka nezačala funkční studium pro ředitele škol a školských zařízení. Svoji funkci začala vykonávat 1. srpna 2017 a nejpozději do dvou let od tohoto data (k 1. srpnu 2019) musí získat znalosti v oblasti řízení školství. Ředitelka školy i zřizovatel byli o tomto stavu informováni.

Závěry

Vývoj školy

- Došlo k personální změně, a to k nástupu nové ředitelky školy, která svojí odborností vytváří vhodné předpoklady pro reedukaci narušené komunikační schopnosti dětí.
- Snižující se počet zapsaných dětí k předškolnímu vzdělávání je ohrožujícím faktorem pro další působení školy.
- Postupné obnovování školní zahrady herními prvky (např. nová skluzavka, houpadlo) a vybavování třídy učenými pomůckami (např. souprava Logico) příznivě ovlivnilo průběh vzdělávání dětí a vytvořilo vhodné podmínky pro jejich seberealizaci.

Silné stránky

- Zdvořilá a přátelská komunikace učitelek napomáhala k vytvoření bezpečného sociálního prostředí, přispívala k atmosféře pohody a byla prevencí konfliktů.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

1. Stávající pedagogický způsob vedení a nedostatky zjištěné v řízení MŠ, zejména chybějící zpětná vazba o kvalitě práce pedagogických pracovníků omezují a nevytváří dobré předpoklady a podmínky pro úspěšné naplňování vzdělávacího záměru stanoveného ve ŠVP PV.
2. Nesoulad ŠVP PV s aktuální úpravou RVP PV ohrožuje naplňování cílů předškolního vzdělávání.
3. Stávající způsob sebevzdělávání pedagogických pracovníků nevytváří dobré podmínky pro kvalitní vzdělávání s ohledem na co nejširší uplatňování účinných moderních pedagogických přístupů a metod práce.
4. Informační systém není funkční jak uvnitř MŠ, tak navenek, což nepřispívá k otevřenosti školy směrem k rodičům a vzájemné informovanosti.
5. Organizace přímé pracovní doby pedagogických pracovníků nenapomáhá systematickému vzdělávání dětí.
6. Průběh vzdělávání nepodporuje osobnostní rozvoj dětí, uplatňované pedagogické metody a formy práce včetně didaktického stylu nejsou v souladu s principy ŠVP PV a RVP PV.
7. Pedagogická diagnostika bez stanovených závěrů k dalšímu rozvoji dětí není dostatečným podkladem pro individualizovanou vzdělávací nabídku.
8. Nastavený režim dne nerespektuje biorytmus dětí, což je z hlediska jejich zdravého vývoje nevhodné.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Využívat jednání pedagogické rady k metodickému vedení učitelky a ke konstruktivní výměně vzájemných zkušeností ze sebevzdělávání, zaměřit se na účinnost přijímaných opatření z hlediska modernizace vzdělávacího procesu.
- Zařazovat účinnější pedagogické přístupy a metody práce, a to s ohledem na možnosti aktivní spoluúčasti dítěte a jeho samostatného rozhodování.
- Promýšlet organizaci vzdělávání ve prospěch hry dětí, a to na základě jejich zájmu a vlastní volby.
- Provádět systematicky a pravidelně evaluační činnost a vyvozovat závěry pro jejich další rozvoj a učení, propojovat je s přípravou individualizované vzdělávací nabídky.
- Věnovat pozornost vedení povinné dokumentace a profesnímu rozvoji pedagogických pracovníků.
- Promyslet rozložení přímé pedagogické činnosti učitelek k zajištění optimální pedagogické péče.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy bez zbytečného odkladu přijmout adekvátní opatření k odstranění a prevenci nedostatků v bodech zjištěných při inspekční činnosti a uvedených jako slabá stránka

a ve lhůtě do 31. srpna 2019 odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvková organizace obce ze dne 23. října 2002 včetně dvou dodatků.
2. Jmenovací dekret na pracovní místo ředitele Mateřské školy Šafov, okres Znojmo, příspěvkové organizaci vydaný pod č. j. 1/2017 s účinností ode dne 01. srpna 2017.
3. Výpis správního řízení Krajského úřadu Jihomoravského kraje č. j. JMK 123919/2017 ze dne 1. září 2017 – nová ředitelka.
4. Výpis z usnesení - Schválení výjimky z počtu dětí ve třídě až na 11 dětí na školní rok 2018/2019 ze dne 5. září 2018.
5. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení - druh školy: Mateřská škola IZO: 107 614 511 tisk ze dne 30. října 2018, Školní jídelna IZO: 171 000 501 tisk ze dne 30. října 2018, S 1-01 Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2017 ze dne 1. října 2018, Z 17-01 Výkaz o činnosti zařízení školního stravování podle stavu k 31. 10. 2017 ze dne 1. listopadu 2017.
6. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Chceme žít v souladu“ vydaný na období od 1. září 2017 do 30. června 2020, Třídní vzdělávací plán (1 kus) včetně vyhodnocování tematické části, Roční plán na školní rok 2018/2019, včetně dalšího vzdělávání a pracovní doby pedagogických pracovníků.
7. Školní řád mateřské školy pro rodiče ze dne 21. srpna 2017 a platností od 1. září 2017, podpisů zaměstnankyň a prezenční listina zákonných zástupců dětí z třídní schůzky ze dne 21. září 2018, Režim dne.
8. Školní matrika vedená ve školním roce 2018/2019 vedená v listinné formě Evidenční list pro dítě v mateřské škole (12 kusů).
9. Doklady o přijímání dětí vedené ve školním roce 2018/2019 - Žádost o přijetí dítěte do mateřské školy v Šafově (12 kusů), Rozhodnutí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání (11 kusů), Omluvenka dětí plnící povinné předškolní vzdělávání, Dohoda o docházce dítěte do mateřské školy (5 kusů).
10. Zápisy pedagogické rady vedené od školního roku 2001/2002 do data inspekční činnosti.
11. Evaluační činnost vedená ve školním roce 2018/2019 Pedagogická diagnostika - hodnocení rozvoje kompetencí v mateřské škole, Nástroj pro hodnocení rozvoje kompetencí v mateřské škole, lístečková metoda, Názorný orientační přehled o postupu dítěte v rozvoji a učení, portfolio dítěte – grafomotorika, výtvarné činnosti (12 kusů), Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2017/2018, Hospitační deník, Deník provozních porad.
12. Personální dokumentace vedená ve školním roce 2018/2019 - Doklady o dosaženém nejvyšším vzdělání pedagogických pracovníků MŠ, osvědčení o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků (2 kusy).

13. Třídní kniha pro mateřské školy vedená ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019 (2 kusy).
14. Inspekční zpráva č. j. ČŠIB 1577/09-B, Dotazník pro ředitele škol (1 kus), Dotazník pro učitele – InspIS DATA (1 kus).
15. Dokumentace k finančnímu hodnocení školy, Dokumentace k bezpečnosti a ochraně zdraví dětí ve školním roce 2018/2019.

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Zuzana Havlíčková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Zuzana Havlíčková v. r.

Mgr. Marie Koutná, školní inspektorka

Mgr. Marie Koutná v. r.

Ing. Jiří Koc, kontrolní pracovník

Ing. Jiří Koc v. r.

V Brně 15. listopadu 2018

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Petra Pokorná, ředitelka školy

Mgr. Petra Pokorná v. r.

V Šafově dne 4. prosince 2018